

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ІНДУСТРІЇ MICE: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Гонга О.І., д-р екон. наук, проф.
Національний університет «Чернігівська політехніка»,
м. Чернігів, Україна

Нині індустрія MICE (meetings, incentive, conferences, exhibitions) є важливим сектором економіки, який сприяє розвитку бізнесу, науково-технологічного та культурного обміну. Зауважимо, що абревіатура *MICE* дедалі частіше використовується замість терміну «діловий туризм», є певні нюанси, але ми виходимо з їх спільного змісту і зручності з точки зору сегментації ринку ділового туризму та його професійної організації. Переконані, що адаптація європейських практик індустрії MICE до вітчизняних умов, з урахуванням сучасних викликів, сприятиме відновленню економіки України у найближчому майбутньому. Відмітимо кілька принципових моментів.

1. В умовах глобалізації бізнесу, науки і технологій кількість і інтенсивність бізнес-подорожей збільшується, наздоганяючи втрачене за 1,5 роки «пандемічного провалу», коли ділова мобільність була майже замороженою. За даними Глобальної асоціації бізнес-подорожей (GBTA), протягом 2023 р. відбулося 445 млн ділових поїздок, із них близько 40% припадає на європейські країни. Лідерами MICE в Європі є Німеччина, Великобританія, Франція, Італія й Іспанія (див. табл.) [1].

Таблиця – Топ-5 європейських країн-центрів розвитку ділового туризму за даними GBTA, 2023 р.

№	Країна	Річні витрати ділових туристів, млн дол.	Річний приріст витрат, %
1	Німеччина	69,900	38%
2	Велика Британія	43,513	43%
3	Франція	41,867	28%
4	Італія	34,339	43%
5	Іспанія	24,698	19%

2. Індустрія MICE є дуже прибутковою сферою і популярність кожної з її складових зростає. Так, відомо, що лише 12–15% пасажирів авіакомпаній – ділові туристи, але приносять 75% прибутку компаніям, оскільки бізнес-пасажирів, як правило, купують квитки відповідного класу та надають перевагу повітряним маршрутам цінуючи час. У «допандемічному» 2019 р. ділові польоти приносили світовим

авіакомпаніям 1,3 трлн.дол. прибутку. Споживачі послуг МІСЕ забезпечують орієнтовно 60% прибутку готелів та 70% доходів компаній з прокату авто. Середні добові витрати бізнес-туристів складають 350 дол. (*Гонконг – 515 дол., Сингапур – 472 дол., США – 324 дол., Німеччина – 155 євро*), тоді як бюджетний турист витрачає лише 121 дол. в день [2]. Це пояснює, чому компанії індустрії гостинності приділяють особливу увагу залученню ділових туристів.

3. Розвиток МІСЕ потребує підтримки держави, про що свідчать як європейські практики, так і досвід США, Китаю, Японії та інших країн. У європейських країнах МІСЕ-туризм є важливою частиною економічної політики, оскільки це сприяє просуванню національного продукту. Інструментарій державної підтримки диверсифікований: надання субсидій організаторам міжнародних заходів, виставок та конференцій; надання пільг та знижок, що дозволяють зменшити витрати на організацію заходів (*у частині ПДВ на окремі види діяльності*); фінансування рекламних та маркетингових кампаній для брендингу та просування регіонів і міст країни як центрів бізнес-заходів. Наприклад, Австрія позиціонує Відень як бізнес-центр Європи, фінансуючи будівництво конференц-центрів світового рівня – Vienna International Centre та Austria Center Vienna [3].

За умов підтримки держави, розвиток індустрії МІСЕ для повоєнної економіки України є імпульсом зростання, адже такий туризм має здатність створювати мультиплікативний ефект в сфері залучення інвестицій, співпраці міжнародних інституцій, генерації інновацій та обміну науково-технічною інформацією. Переконані, що інтерес до МІСЕ-туризму в Україні прогнозовано зросте завдяки потенціалу відбудови різних секторів економіки та сприятиме відновленню зруйнованих територій (*прагматично – це інвестиційне поле для підприємницьких інтересів зарубіжних партнерів*), що передбачає прийом великої кількості науковців, інженерно-технічних кадрів, представників бізнесу, міжнародних структур, гуманітарних місій тощо, тому вкрай важливо саме зараз приділити належну увагу вивченню та підготовці до впровадження в Україні сучасних європейських практик організації індустрії МІСЕ.

Список використаних джерел

1. Сайт Business Travel Index Outlook. Річний глобальний звіт і прогноз. URL: <https://www.gbta.org/wp-content/>
2. Платформа STATISTICA. URL: <https://www.statista.com/statistics>
3. Сайт ACV. URL: <https://www.acv.at/de/>